

2 0 1 2

Formular za podnošenje prijedloga plana i programa Komisiji za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću

Kategorija A (planovi i programi do 15.000,00 EUR)¹

Za: Komisija za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću

Oblast: (zaokružite oblast za koju konkurišete)

- 1) Socijalna zaštita i humanitarne djelatnosti
- 2) Zadovoljavanje potreba lica sa invaliditetom**
- 3) Razvoj sporta
- 4) Kultura i tehnička kultura
- 5) Vaninstitucionalno obrazovanje i vaspitavanje djece i omladine
- 6) Doprinos u borbi protiv droge i svih oblika zavisnosti

Naziv plana ili programa:

“Vaninstitucionalne usluge za osobe sa tjelesnim invaliditetom”

Podnosilac plana i programa (naziv organizacije):

UDRUŽENJE LICA SA TJELESNIM INVALIDITETOM CRNE GORE

Ime odgovorne osobe za realizaciju plana i programa: Andrija Marićević

Adresa i kontakt telefoni: 4.JULA 6. 81250 CETINJE, 041/233-844,067/317-736

Žiro račun: 530-510-35 NLB MONTENEGRO BANKA

PIB: 02324113

Mjesto: CETINJE

Vrijeme realizacije: 12 MJESECI

**Ukupno potraživani iznos
od Komisije:** 14.826,40 Eura

I – Sažetak plana i programa

U najviše dva pasusa (pola strane) navedite osnovne informacije o planu i programu:

- a) cilj plana i programa,
 Zaštita, unapređivanje i ostvarivanje prava i interesa osoba sa tjelesnim invaliditetom, unapređivanje njihovog položaja, popravljane kvaliteta življenja, pristup svim informacijama koje su im potrebne za svakodnevni život, kao i

¹ Za detaljnije obrazloženje plana i programa koji potpadaju pod Kategoriju A vidjeti član 15 i 16 Uredbe o kriterijumima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću

podsticanje njihove socijalne integracije i psihološko osnaživanje na Cetinju tokom trajanja programa.

Projekat ima cilj da obezbijedi osobama sa tjelesnim invaliditetom iz opštine Cetinje slobodu kretanja u cilju ostvarivanja svojih prava. Obilježena parking mjesta za osobe sa invaliditetom će znatno doprinijeti njihovoj mobilnosti. Opšti cilj Projekta je organizovanje servisa podrške (pravno savjetovalište, i servis pomoći) za osobe sa invaliditetom.

Savjetovalište ima za cilj omogućiti bržu primjenu Konvencije o pravima osoba s invaliditetom, punu primjenu i afirmaciju pozitivnog domaćeg i međunarodnog zakonodavstva.

Cilj programa kroz servis pomoći, omogućava neometano obavljanje svakodnevnih aktivnosti lica sa tjelesnim invaliditetom.

Specifični ciljevi projekta su:

- Podsticanje socijalizacije i integracije članova Udruženja uključivanjem u aktivnosti Projekta.

- Veći broj osoba sa invaliditetom koje su se upoznale sa pravnim regulativama koje se odnose na problematiku invalidnosti, kao i veći broj osoba sa invaliditetom koje su dobile traženu pravnu pomoć.
- Pomoć u obavljanju svakodnevnih neophodnih aktivnosti van svojih kuća
- Uputiti na odmor i oporavak članove Organizacije, kojima je taj vid oporavka neophodan s obzirom na zdravstveno stanje i stepen tjelesnog oštećenja;

b) ciljne grupe,

Ciljne grupe obuhvaćene programom:

1. Članovi Udruženja tjelesno invalidnih lica Crne Gore
2. Osobe sa različitim vrstama invaliditeta koje žive na teritoriji opštine Cetinje
3. Građani opštine Cetinje
4. Direktni korisnici su osobe sa tjelesnim invaliditetom, a indirektni korisnicu su: porodice osoba sa invaliditetom, društvena zajednica u cjelini.

c) glavne aktivnosti,

Rad servisa pravne pomoći i direktnog zastupanja osoba sa tjelesnim invaliditetom,

- 1) Nastavak rada servisa za pružanje pomoći u kući osobama sa tjelesnim invaliditetom,
- 2) Medijska prezentacija projekta
- 3) Pravno savjetovalište
- 4) Organizovanje servisa pružanja pravne pomoći za osobe sa invaliditetom (osobe sa različitim vrstama invaliditeta), koje žive na teritoriji opštine

Cetinje, i njihovo zastupanje u postupku ostvarivanja zakonskih prava kod nadležnih organa.

- 5) Servis pomoći kod nabavke u kući, i druženje sa korisnicima servisa u njihovim domovima.
 - 6) Parking mjesta za osobe sa invaliditetom
 - 7) Pristupačnost/Mobilnost za osobe sa invaliditetom:
 - 8) Promocija značaja postojanja parking prostora za osobe sa invaliditetom, čime će se poboljšati njihova mobilnost.
 - 9) Izrada Nacrta Odluke o obezbjeđivanju parking prostora za osobe sa invaliditetom.
 - 10) Pisanje konačne verzije Nacrta Odluke.
 - 11) Podnošenje Nacrta Odluke skupštinskim odborima na razmatranje.
- Lobiranje u cilju uvrštavanja Nacrta Odluke u Dnevni red SO Cetinje.

d) mjesto realizacije,	Cetinje
e) ukupni budžet:	<u>14.826,40 Eura</u>
f) traženi iznos od Komisije:	<u>14.826,40 Eura</u>

II – Detaljnije informacije o planu i programu

2.1 Opis problema

Društvo se smatra humanim onda kada njegovi članovi pružaju podršku ljudima koji imaju socijalnu potrebu kao što su osobe sa invaliditetom. Problematika sa kojom se srijeću lica sa hendikepom mora postati dio svakodnevnih društvenih aktivnosti. Senzibilizacijom društva o osobama sa invaliditetom promovise se neophodnost primjene evropskih standarda, koji bi omogućili integraciju osoba sa invaliditetom u sve sfere društva. Da bi se razvila opšta svijest o problematici sa kojom se srijeću osobe sa invaliditetom i osobe sa invaliditetom moraju razvijati svijest o svojim pravima, potrebama, mogućnostima i obavezama. Neophodno je konstantno ukazivati na sadašnji položaj osoba sa invaliditetom, ukazivati na probleme koji im onemogućavaju da ostvare jednake mogućnosti u svim sferama društva, ali isticati i pozitivne promjene u društvu (na primjer pozitivne zakonske regulative). Stvoriti uslove kojima se uvažavaju osobe sa invaliditetom i poštuju njihovo ljudsko dostojanstvo.

Mnoge osobe sa invaliditetom nisu upoznate sa pravnim regulativima, takođe, imaju potrebu za pravnom pomoći. Pokretanjem pravnog savjetovaništa, čije bi usluge koristili članovi ULTICG ali i druge osobe sa invaliditetom koje žive na teritoriji opštine Cetinje, znatno bi se doprinijelo rješavanju pravnih problema koje imaju ove osobe.

Besplatnu uslugu savjetovanja i informisanja u svome domu. Osobama sa invaliditetom i članovima njihovih porodica na prihvatljiv način je dostupna usluga informisanja o postojećim pravima na temelju invaliditeta. Korisnici dobivaju profesionalno savjetovanje u svakodnevnim ili kriznim situacijama vezanim uz

invaliditet(prihvatanje dijagnoze/invaliditeta bilo kod osobe ili roditelja djeteta s invaliditetom i sl.,rad sa roditeljima djece s invaliditetom,partnerski i porodični odnosi.)

Nakon informisanja i savjetovanja osoba se povezuje sa formalnim sistemom podrške koji postoji u zajednici(ustanove soc. zaštite,zdravstvene ustanove,obrazovne i dr.),za osobu se pišu različiti dopisi za ostvarivanje određenih prava i sl.

Za razliku od ljeta, zimska polovina godine nije baš povoljna, za život na Cetinju. Od oktobra do februara, relativna vlažnost vazduha dosta je visoka – kreće se iznad 80 %. Dugotrajne i intenzivne kiše koje često padaju u tom dijelu godine (nekada - dnevno i do 120 l/m²), utiču na opšte raspoloženje ljudi, koji su prinuđeni da tih mjeseci dobar dio dana provode u zatvorenim prostorijama.

Iz gore navedenih razloga,kao i zbog postojanja arhitektonskih barijera,veliki broj lica sa tjelesnim invaliditetom,i članovi njihovih porodica,starije dobi nijesu u mogućnosti,sami obaviti nabavku potrebnih namirnica,sredstava za higijenu lijekova i drugih potreština, jer su spriječeni klimatskim prostornim i drugim barijerama tokom jeseni i zime,da sami,mogu obavljati neophodne aktivnosti van svojih kuća.

Zbog veoma izraženih potreba naših članova neophodno je nastaviti rad pomenutih servisa.

Uvođenje ovih servisa pokazalo se kao pun pogodak. Veliki broj članova svakodnevno se javlja našim servisima za ostvarivanje raznih vrsta pomoći koje oni nude. To jasno pokazuje da je postojanje i rad ovih servisa konkretno ostvario uticaj i vrši stalni podsticaj na njihovo uključivanje u društvene tokove. Dokaz za ovo je i činjenica da više nije rijetkost da se osobe sa tjelesnim invaliditetom vide u svakodnevnom životnim aktivnostima.

Iskustva iz realizacije prethodnog programa su veoma pozitivna i dragocjena. Na žalost, broj članova koji je obuhvaćen ovim programom ni izbliza nije bio srazmjern broj prijavljenih. Pored toga, broj zainteresovanih za usluge Udruženja tokom rada pomenutih servisa se još povećao. Oni su dobijali pozitivne povratne informacije od postojećih korisnika koji su bili veoma zadovoljni pruženim uslugama.

Bez navedenih stručnih servisa nezamisliv je organizovan rad na popravljaju kvaliteta življenja osoba sa tjelesnim invaliditetom i njihovoj integraciji u društvo. Zbog gore pomenutog problema, a shodno Akcionom planu Strategije i Zakonu o socijalnoj i dječjoj zaštiti, Udruženje namjerava da nastavi kontinuirani rad gore pomenutih servisa.

Udruženje lica sa tjelesnim invaliditetom Crne Gore raspolaže ljudskim i tehničkim kapacitetima za uspješnu realizaciju jednog ovakvog sveobuhvatnog i zahtjevnog programa, za koji planiramo da u budućnosti traje u kontinuitetu. Na ovaj način članovima ULTICG, kao i drugim osobama sa tjelesnim invaliditetom, omogućavamo ostvarivanje prava, koja su predviđena pozitivnim zakonodavstvom Crne Gore, shodno našim mogućnostima, i dobijanje svih informacija koje su im potrebne. Pored toga želimo da radimo na popravljaju kvaliteta njihovog življenja pružanjem pomoći u kući i psihološkog osnaživanja za uključivanje u društvo. Neophodno je da ovi servisi nastave svoj rad u kontinuitetu, jer postoji stalna potreba osoba sa tjelesnim invaliditetom za njima.

Očekivani rezultati (mjerljivi indikatori): Nastavak rada servisa za pružanje pomoći u kući osobama sa tjelesnim invaliditetom

Servis će, kao i dosada, nastaviti da pruža mogućnost osobama sa tjelesnim invaliditetom da svakog radnog dana, tokom trajanja programa, u svojim kućama dobijaju pomoć u: održavanju lične higijene, higijene u stanu, pranju posteljine i odjeće, peglanju, kuvanju, nabavci lijekova, kupovini hrane, dodavanju raznih predmeta, plaćanju računa, vođenju kod ljekara i sl. U servisu će biti, kao i dosada, angažovane 2 osobe

Broj zainteresovanih za usluge ovog servisa vidno se povećao tokom njegovog dosadašnjeg rada. Članovi su dobijali pozitivne povratne informacije od postojećih korisnika koji su bili veoma zadovoljni pruženim uslugama. Tokom programa, zavisno od raspoloživih sredstava, biće obuhvaćeno najmanje 5 ili više naših članova kojima će se pružati pomoć po pola radnog vremena ili svakog dana ili svakog drugog naizmjenično zavisno od potreba samih članova.

Ova aktivnost će se realizovati tokom svih 12 mjeseci trajanja programa.

Uspješno realizovana kampanja za obilježavanje parking mjesta za osobe sa invaliditetom u Prijestonici Cetinje

Uvrštavanje Nacrta Odluke o obezbjeđivanju parking prostora za osobe sa invaliditetom u Dnevni red SO Cetinje.

2.2. Ciljevi plana i programa

Na najviše pola strane opišite opšti cilj plana programa, kao i konkretne ciljeve aktivnosti.

Opšti cilj Projekta je organizovanje servisa podrške (pravno savjetovanište, i servis pomoći) za osobe sa invaliditetom.

Savjetovanište ima za cilj omogućiti bržu primjenu Konvencije o pravima osoba s invaliditetom, punu primjenu i afirmaciju pozitivnog domaćeg i međunarodnog zakonodavstva.

Cilj programa kroz servis pomoći, omogućava neometano obavljanje svakodnevnih aktivnosti lica sa tjelesnim invaliditetom.

Specifični ciljevi projekta su:

- Podsticanje socijalizacije i integracije članova Udruženja uključivanjem u aktivnosti Projekta.
- Veći broj osoba sa invaliditetom koje su se upoznale sa pravnim regulativama koje se odnose na problematiku invalidnosti, kao i veći broj osoba sa invaliditetom koje su dobile traženu pravnu pomoć.
 - o Pomoć u obavljanju svakodnevnih neophodnih aktivnosti van svojih kuća
 - o Promovisanje evropskih standarda za poboljšanje kvaliteta života osoba sa invaliditetom.
 - o Promovisanje stvaranja jednakih mogućnosti za osobe sa invaliditetom.
 - o Veći nivo informisanosti i nivo svijesti javnosti o problematici invalidnosti.
 - o Podići nivo svijesti građana o potrebi poštovanja ljudskih prava osoba sa invaliditetom.
 - o Senzibilizacija javnosti da se osobe sa invaliditetom prihvate kao ravnopravni članovi zajednice.
 - o Socijalizacija lica sa invaliditetom, putem radnog angažovanja

Projekat Aktiviranje potrebnih servisa podrške za osobe sa tjelesnim invaliditetom ,u svom planu obuhvata i Parking mjesta za osobe sa invaliditetom ima cilj da obezbijedi osobama sa tjelesnim invaliditetom iz opštine Cetinje slobodu kretanja u cilju ostvarivanja svojih prava. Obilježena parking mjesta za osobe sa invaliditetom će znatno doprinijeti njihovoj mobilnosti,kao i povećanju broja posjetilaca koji posjećuju Cetinje kao kulturno istorijski i duhovni centar Crne Gore,a dolaze iz populacije Osoba sa invaliditetom.

Specifični ciljevi:

- ☐ Ukazivanje na realne prepreke: nedostatak obilježenih parking mjesta u postizanju integracije osoba sa tjelesnim invaliditetom za obavljanje društvenih aktivnosti, predlaganje konkretnih akcija koje bi otklonile te prepreke.
- ☐ Promovisanje evropskih standarda za poboljšanje kvaliteta života osoba sa invaliditetom.
- ☐ Izrada Nacrta Odluke o obezbjeđivanju parking prostora za osobe sa invaliditetom.
- ☐ Podizanje svijesti javnosti o potrebi usvajanja Odluke o obezbjeđivanju parking prostora
- ☐ Kampanja javnog zastupanja/lobiranja prema lokalnoj upravi, kako bi uvidjeli značaj obezbjeđivanja parking prostora za osobe sa invaliditetom i na taj način uvrstili Odluku u Dnevni red SO Cetinje.
- ☐ Unaprijeđena svijest građana o poštovanju ljudskih prava osoba sa invaliditetom; njihovo bolje razumijevanje i prihvatanje različitosti; njihova senzibilizacija prema osobama sa invaliditetom kao o punopravnim članovima kojima je potrebno pružiti samo jednake uslove da bi aktivno doprinijele široj društvenoj zajednici.

2.3. Ciljne grupe

Ciljne grupe obuhvaćene programom:

- Direktni korisnici su osobe sa tjelesnim invaliditetom, a indirektni korisnicu su: porodice osoba sa invaliditetom, društvena zajednica u cjelini.
- Članovi Udruženja tjelesno invalidnih lica Crne Gore
- Osobe sa različitim vrstama invaliditeta koje žive na teritoriji opštine Cetinje
- Građani opštine Cetinje

2.4. Detaljan opis aktivnosti

	• Naziv i opis aktivnosti	• Realizator i saradnik
1.	PRIPREMNA FAZA: Odabir pravnog zastupnika-advokata,kordinatora projekta,i serviseru na terenu za servisiranje usluga pomoći korisnicima usluga,licima sa invaliditetom,i članovima njihovih porodica,starije životne dobi. Formiranje radnog tima	Kordinator projekta,i lice odgovorno za njegovu realizaciju

2.	Medijska prezentacija projekta Kontaktirati predstavnike medija (štampani, elektronski) i uspostaviti saradnju. Izveštaji medija o projektu.	radni tim; novinari-saradnici
3.	Sastanak radnog tima Članovi radnog tima će sumirati realizovane aktivnosti.	radni tim; aktivisti
<p align="center">Servis pružanja pravne pomoći za osobe sa invaliditetom Zastupanje osoba sa invaliditetom u postupku ostvarivanja zakonskih prava kod nadležnih organa Pomoć u za Osobe sa invaliditetom,koji borave kod kuće</p>		
4.	Osmisliti džingl (tekst i muzika u trajanju od jednog minuta), kojim će se pozivati osobe sa invaliditetom koje imaju pravni problem da se obrate pravnom savjetniku u cilju rješavanja istog.,kao i lica koja će koristiti servis pomoći u toku zimskog perioda Džingl će se emitovati na talasima Radio Cetinja	radni tim; saradnik-novinar Radio Cetinja
5.	Pripremiti i odštampati propagadni materijal (osobe sa invaliditetom će biti upoznate sa mogućnošću kako da se obrate pravnom savjetniku u cilju rješavanja pravnih problema).i na koji način da stupe u kontakt sa serviserima usluga pomoći kod kuće	Radni tim,saradnik i ilustrator
6.	Aktivnosti kod zastupanja: prikupljanje podataka i obezbjeđivanje dokaza (izvještaj ljekara specijaliste o medicinskoj dijagnozi); podnošenje zahtjeva nadležnim organima u cilju iniciranja postupka za ostvarivanje zakonskih prava; invalidina, materijalno obezbjeđivanje porodice, prava na ortopetska pomagala), vođenje postupka za ostvarivanje prava na beneficije kod plaćanja računa za struju, telefonskih računa, beneficija u saobraćaju i dr.kao i informisanje o sadržaju i značaju „Konvencije o pravima lica sa invaliditetom“ Napomena: Usluge pravnog savjetnika,i usluge pomoći u kući će biti dostupne kako članovima ULTICG, tako i svim drugim osobama sa invaliditetom koje žive na teritoriji opštine Cetinje	pravnik; članovi ULTICG, koji su dio radnog tima; volonteri
7.	Pružanje pravne usluge Pravni savjetnik će posjetiti pojedinačno dnevno jedno lice, u njegovom domu informisati ga o pravima koje je mogu ostvariti u domenu socijalne i zdravstvene zaštite,kao i posebnim pravilnicima,kojima se ostaruju određeni benefiti.	pravnik; članovi ULTICG, koji su dio radnog tima
8.	Pružanje pomoći ,dolazak naših članova,koji će servisirati određene,usluge pomoći OSI korisnicima(kupovina namirnica,odlazak izabranom ljekaru uzimanje lijekova i dostavljanje licu sa invaliditetom kod kuće,plaćanje računa i ostalo u dogovoru sa korisnikom usluge i serviserom	Volonteri i članovi koji su u mogućnosti servisirati potrebne usluge licima sa invaliditetom

9.	Uputiti na odmor i oporavak članove Organizacije, kojima je taj vid oporavka neophodan s obzirom na zdravstveno stanje i stepen tjelesnog oštećenja;	Radni tim i komisija za procjenu i upućivanje neophodnih članova na odmor i oporavak
Parking mjesta za osobe sa invaliditetom		
10.	<p>Pristupačnost/Mobilnost za osobe sa invaliditetom: Promocija značaja postojanja parking prostora za osobe sa invaliditetom, čime će se poboljšati njihova mobilnost.</p> <p>Snimiti postojeće stanje. Medijski promovirati neophodnost postojanja parking mjesta za osobe sa invaliditetom; razvijati svijest građana da na mjesta koja su namijenjena za osobe sa invaliditetom ne smiju da parkiraju svoja vozila.</p>	radni tim; volonteri; novinari-saradnici
11.	<p>Izrada Nacrta Odluke o obezbjeđivanju parking prostora za osobe sa invaliditetom Pripremiti Nacrt Odluke o obezbjeđivanju parking prostora za osobe sa invaliditetom (opština Cetinje).</p>	radni tim; stručnjak iz oblasti prava
12.	<p>Pisanje konačne verzije Nacrta Odluke o obezbjeđivanju parking prostora za osobe sa invaliditetom Napisati konačnu verziju Nacrta Odluke, koristeći prikupljene sugestije koje su bile istaknute na <i>okruglom stolu</i>.</p>	radni tim; stručnjak iz oblasti prava
13.	<p>Podnošenje Nacrta Odluke skupštinskim odborima na razmatranje Dostaviti Nacrt Odluke SO Cetinje da bi odbornici bili u prilici da ga razmotre.</p>	radni tim
14.	<p>Lobiranje u cilju uvrštavanja Nacrta Odluke u Dnevni red SO Cetinje Lobirati odbornike i Gradonačelnika SO Cetinje da bi Nacrt Odluke u što kraćem roku bio na Dnevnom redu SO Cetinje.</p>	radni tim; saradnici ULTICG
15.	<p>Istraživanje (anketa) o uspješnosti pravnog savjetovišta kod kuće i servisa pomoći Sprovođenje istraživanja (anketa) među korisnicima pravnog savjetovišta i koliko su zadovoljni dobijenom pravnom uslugom.</p>	radni tim; volonteri
16.	<p>Izveštaji medija o realizaciji Projekta Izveštaj o realizovanim aktivnostima Projekta dostaviti medijima.</p>	radni tim; saradnici-novinari

2.5. Vremenski okvir aktivnosti

□ Plan i program će trajati 12 mjeseci.

Mjesec Aktivnost	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1.Pripremna faza												
1.1. Formiranje radnog tima												
1.2. Medijska prezentacija Projekta												
2. Faza realizacije												
2.1. Sastanak radnog tima												
2.2.Osmisliti džingl; emitovanje džingla												
2.3. Aktivnosti kod zastupanja...												
2.4. Pružanje pravne usluge...												
2.5.Aktivnosti,servisa pomoći u kući												
2.6.Pisanje konačne verzije Nacrta odluke o obezbjeđivanju parking prostora za Osobe sa invaliditetom												
2.7.Podnošenje Nacrta odluke skupštinskim odborima na razmatranje												
2.8 Odmor i oporavak članstva												
2.9.Lobiranje u cilju svrstavanja nacrta odluke na dnevni red skupštine opštine Cetinje												
3.0. Saradnja sa drugim organizacijama OSI												
3.Završna faza, Izvještavanje												
3.1.Istraživanje (anketa) o uspješnosti pravnog savjetovališta												
3.2 .Istraživanje (anketa) o uspješnosti servisa pomoći												
3.3. Izveštaji medija o realizaciji Projekta												

2.6. Način praćenja i procjene uspješnosti realizacije

Ocjena uspješnosti programa vršiće se tokom njegovog trajanja. Korisnici usluga biće uključeni u evaluaciju programa na osnovu evaluacione ankete koja će se sprovoditi direktnim intervjuom, putem telefona, e-maila ili faksa tokom realizacije programa. Biće anketirani svi korisnici usluga svih servisa.

Anketa će obuhvatiti evidenciju broja korisnika koji su dobili tražene usluge i ostvarili svoja prava i evidenciju broja i vrste pruženih usluga. Pored toga, u okviru ankete korisnici usluga moći će direktno da izraze zadovoljstvo kvalitetom dobijenih usluga, odnosno da ukažu na propuste i način na koji može da se poboljša njihov kvalitet. Drugim riječima, putem evaluacione ankete moći ćemo da ocijenimo broj i kvalitet usluga koje će pružati pomenuti servisi i zadovoljstvo korisnika dobijenim uslugama.

Tokom trajanja Projekta javnost će medijski biti obavještena o toku, aktivnostima i uspjesima Projekta, kao i problemima ukoliko se pojave tokom realizacije. Pored toga, biće urađena foto-dokumentacija, koja će svjedočiti o realizovanim aktivnostima. Nakon završetka Projekta biće urađen finalni izvještaj koji će obuhvatiti sve pomenuto.

2.7. Održivost

Realizacija programa se odnosi na nastavak rada postojećih servisa i formiranje i rad novih za potrebe članova ULTICG i ostalih osoba sa tjelesnim invaliditetom koji nisu registrovani, jer su potencijalni članovi. Ovaj program je potpuno kompatibilan sa Strategijom za integraciju osoba sa invaliditetom u Crnoj Gori, Akcionim planom strategije za period 2010. i 2011. godine i Zakonom o socijalnoj i dječjoj zaštiti². To znači da su ovi servisi neophodni za populaciju OSI, a samim tim je i program održiv.

U relativno bliskoj budućnosti očekujemo da se u okviru budžeta Ministarstva rada i socijalnog staranja odrede sredstva za finansiranje pomenutih servisa. Očekujemo da se u okviru Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti naprave propisi koji će bliže regulisati ovu materiju i na taj način obezbijediti ozbiljnija sredstva za finansiranje servisa za pružanje pomoći osobama sa invaliditetom. Ovo je jedini način da se trajno riješe problemi u potrebama OSI u dobijanju pomenutih usluga.

Dosadašnje finansiranje servisa za pružanje pomoći OSI u okviru konkursa za raspodjelu dijela sredstava od igara na sreću omogućava samo djelimično zadovoljavanje potreba ovih lica, a nikako trajno rješavanje problema.

Održivost Projekta je trajna. Jer se ovim projektom omogućavaju usluge osobama sa tjelesnim invaliditetom koje su im nedostupne u postojećim institucijama sistema.

² Zakon je dostupan na sajtu MRSS Vlade Crne Gore. Vidi čl. 3, st. 2, alineja 3. i čl. 8, st. 3.

3. Budžet

RB	Kategorija troškova	Jed. Mjere	Cijena /jed. Mjere	Broj	Ukupno EUR	Drugi izvori	Potražuje se od Komisije
	Servis pravne pomoći i Direktnog zastupanja						
1.	Angažovanje pravnika	mjesečno	500,00	4	2.000,00	0	2.000,00
	Podzbir				2.000,00	0	2.000,00
	Servis pružanja pomoći u kući						
2.	I Serviser usluge pomoći u kući osobi sa tjelesnim invaliditetom	mjesečno	350,00	8	2.100,00	0	2.100,00
3.	II Serviser usluge pomoći u kući osobi sa tjelesnim invaliditetom	mjesečno	350,00	8	2.100,00	0	2.100,00
4.	Odmor i oporavak članstva	Deset dana	310,00	6	1.860,00	0	1.860,00
	Podzbir				6.060,00	0	6.060,00
	Anketa						
4.	Štampanje anketnih listića	po komadu	2,33	80	186,40	0	186,40
5.	Obrada anketnih listića	ukupno	50,00	1	50,00	0	50,00
	Podzbir				316,40	0	236,40
	Saradnja sa drugim organizacijama						
6.	Saradnja sa drugim organizacijama u zemlji i inostranstvu	mjesečno	50,00	12	600,00	0	600,00
	Podzbir				600,00	0	600,00
	Honorari						
7.	Koordinator projekta	mjesečno	200,00	12	2.400,00	0	2.400,00
	Podzbir				2.400,00	0	2.400,00
	Administrativni troškovi						
8.	Gorivo	mjesečno	100,00	12	1.200,00	0	1200,00
9.	Komunalije i komunikacije	mjesečno	100,00	12	1.200,00	0	1.200,00
10.	Kancelarijski materijal	mjesečno	50,00	12	600,00	0	600,00
11.	Održavanje opreme	mjesečno	40,00	12	480,00	0	480,00
12.	Usluge banke	ukupno	50,00	1	50,00	0	50,00
	Podzbir				3.530,00	0	3.530,00
	Ukupni troškovi				14.826,40	0	14.826.40

III – Detaljnije informacije o podnosiocu plana i programa

Na najviše dvije strane navedite osnovne informacije o vašoj organizaciji, viziju, misiju, ciljeve, realizovane aktivnosti, donatore, partnere i sastav upravnog odbora.

Udruženje *Tjelesno lica sa tjelesnim invaliditetom Crne Gore* je neprofitna (nevladina) organizacija koja obavlja socijalno-humanitarne djelatnosti.

Udruženje se od osnivanja 04.01.2001.godine, do uskladjivanja sa novim zakonom o NVO,tj 19.06.2012. nazivalo »**Udruženje lica sa tjelesnim invaliditetom Crne Gore**«,a sadašnji naziv je prilagodjen,socijalnom pristupu invaliditetu,i u prvi plan se ističe,osoba a ne njegov hendikep.

Dobrovoljno udruživanje i organizovanje osoba s tjelesnim oštećenjima nastalo je u cilju: zaštite i očuvanja zajedničkih interesa, aktivnog sudjelovanja u zaštiti rehabilitaciji i socijalizaciji, pružanju raznolike pomoći našim članovima.

Zalažemo se za primenu socijalnog modela koji hendikep i položaj osoba sa hendikepom posmatra kroz društvene okvire. Primena socijalnog modela vodi ka izjednačenim mogućnostima, inkluzivnom obrazovanju, punoj i adekvatnoj iskorišćenosti intelektualnih kapaciteta ljudi sa hendikepom, zapošljavanju, zasnivanju porodice i ostvarivanju ostalih ljudskih prava osoba sa hendikepom.

Redovni članovi Udruženja lica sa tjelesnim invaliditetom Crne Gore su osobe s paraplegijom i tetraplegijom, odnosno paraparezom i tetraparezom (paraplegija nastaje kod ozljede leđne moždine u torakalnom, lumbalnom ili sakralnom dijelu s posljedicama gubitka osjećaja i pokreta u prsima, trbuhu i nogama, tetraplegija nastaje kod ozljede leđne moždine u vratnom dijelu s posljedicama gubitka osjećaja i pokreta u rukama, prsima, trbuhu i nogama),osobe s amputacijama donjih i gornjih ekstremiteta, osobe s tjelesnim oštećenjima čije su posljedice funkcionalni poremećaji na donjim ekstremitetima od najmanje 70 %.

Udruženje ima preko 77 članova.različitih životnih dobi. koji već 12 godina, na širem području grada Cetinja, neprekidno rade na poboljšanju kvaliteta života osoba s invaliditetom.

Vizija Udruženja tjelesno invalidnih lica Crne Gore Cetinje, je izgrađen društveni sistem u kojemu se osobe s invalidnošću, kao subjekti u izjednačenim mogućnostima, tretiraju tako da se i u radu i u socijalnoj zaštiti uvažavaju njihove potrebe i poštuju njihovo ljudsko dostojanstvo.

Misija nam je razvijanje društvene svijesti o pravima, potrebama i potencijalima osoba s invalidnošću, te zagovaranje modela za njihovo ravnopravno i aktivno sudjelovanje u razvoju zajednice.

Realizovane Aktivnosti:

Program posebne pomoći članstvu za rješavanje problema socijalne zaštite, rehabilitacije, nabavke ortopedskih pomagala i sl.

Program pomoći članstvu mlađeg uzrasta u profesionalnoj rehabilitaciji (knjigovodstveni i informatički kursevi i sl.).

Projekti za uklanjanje arhitektonskih barijera u javnim i stambenim objektima.

Radionice za poboljšanje kvaliteta života osoba s invalidnošću (susreti, predavanja, akcije u lokalnoj zajednici i sl.).

Kulturni programi (likovne izložbe, večeri poezije, koncerti i sl.).

Realizavali smo projekat u saradnji sa Evropskim Forumom osoba sa invaliditetom (EDF) "Evropski standardi i OSI u zakonskim propisima Crne Gore" na Cetinju, 29.10.2005.g.seminar predstavlja dio projekta « Izgradnja kapaciteta organizacija OSI"u saradnji sa međunarodnim partnerom CARDS-EDF,gdje je naša organizacija ušla u sastav nacionalne radne grupe,koja sarađuje sa EDF-om.

Krajem juna,naš predsjednik je boravio u Briselu, u sjedištu Evropske diplomatije,na poziv EDF.tamo smo razmjenili naša i evropska iskustva,koja se tiču problematike lica sa invaliditetom.

Crnogorska delegacija OSI je prva delegacija koja je posjetila sjedište crnogorske misije u Briselu,nas je primio g.Šarkić.

Pregled realizovanih projekata I aktivnosti u prethodnoj godini

- "Suočimo porodicu sa invaliditetom"čiji je cilj Poboljšanje socijalno-ekonomskog stanja porodica Osoba sa invaliditetom na Cetinju

-,Jačanje kapaciteta organizacija OSI" - Jačanje civilnog društva,kroz jačanje kapaciteta organizacija OSI, na lokalnom nivou .

-,Uklonimo barijere i omogućimo posjetu i boravak OSI na Cetinju",- zaštita ljudskih prava lica sa invaliditetom,

-“Evo nas tu pored vas”Informisanje I promocija konvencije UN o pravima lica sa invaliditetom.

-“Servisi podrške za OSI kod kuće” –Psihosocijalna i pravna podrška i pomoć u kući za članove našeg udruženja projekat započet u 2010.g i okončan 2011 godine.

-»Aktiviranje potrebnih servisa za osobe sa tjelesnim invaliditetom« nastavak potrebnih servisa podrške čija je realizacija u toku,i koji je veoma održiv i njegovom realizacijom nadomjestuju se usluge osobama sa tjelesnim invaliditetom,koje im ne omogućuju postojeće institucije.

Osnivači smo sa udruženjem paraplegičara Cetinje,koalicije na lokalnom nivou pod nazivom «Uvijek s nama o nama»

Naše udruženje je član savjeta za pitanja Osoba sa invalidetom prijestonice Cetinje

Naše udruženje je član koalicije “Zajedno do cilja“

Organi upravljanja: Udruženjem upravljaju svi članovi neposredno na Skupštini (najviše

tijelo upravljanja) ili preko svojih izabranih predstavnika u Upravnom odboru (izvršno operativno tijelo Skupštine).Upravni odbor sačinjavaju sledeći članovi. Dr.Mihailo Vukmirović-Kardiolog-presjednik, Ana Stanković Mugoša-Advokat, Vesna Tomanović, Ekonomista u Državnom arhivu Vjera Muhadinović-član udruženja, Mugoša B.Darko-procijenitelj u Zoil.lovćen,Ivan Kusovac,zamjenik direktora aerodroma Crne Gore, Vujović Boris-Privrednik

Zastupnik Udruženja je predsjednik, gospodin, Andrija Marićević

Na Cetinju, 13.09.2012. god.

Predsjednik,
Andrija Marićević